

REPUBLIKA SLOVENIJA
RAČUNSKO SODIŠČE
PREŽIHOVA 4, 61000 LJUBLJANA

Številka: 1209-95
Datum: 08.09.95

EKOLOŠKO RAZVOJNI SKLAD RS
61000 LJUBLJANA
Trg republike 3

ZADEVA: Dopolnilno predhodno poročilo o revidiranih računovodskih izkazih Ekološko-razvojnega sklada Republike Slovenije, d.d., za leto 1994

Računsko sodišče Republike Slovenije daje v smislu prvega, drugega in tretjega odstavka 25. člena in v povezavi s četrtem odstavkom 21. člena Zakona o Računskem sodišču (Ur. l. RS, št. 48/94) in na podlagi izdanega sklepa senata Računskega sodišča na prvi stopnji, ki je v smislu določil tretjega odstavka 25. člena Poslovnika Računskega sodišča (Ur. l. RS, št. 20/95) - v nadaljevanju Poslovnik - zahteval dopolnitev predhodnega poročila o revidiranih računovodskih izkazih Ekološko-razvojnega sklada Republike Slovenije, d.d., (v nadaljevanju: Sklad) za leto 1994 z dne 20. 6. 1995

mnenje s pridržkom

o računovodskih izkazih Ekološko razvojnega sklada Republike Slovenije za poslovno leto 1994

Obrazložitev:

Mnenje s pridržkom temelji na poročilu o reviziji računovodskega izkaza stanja in izkaza uspeha, katerega je na osnovi pogodbe z dne 6. 3. 1995 izdelala revizijska družba KPMG Slovenija, d.o.o., dopolnilnega protokola Računskega sodišča o opravljenem nadzoru revidiranja računovodskih izkazov Ekološko - razvojnega sklada Republike Slovenije, d.d. za leto 1994 z dne 31.08.1995 in vsebine določil Zakona o varstvu okolja (Ur. l. RS, št. 32/93), ki v členih od 84. do 89. opredeljuje temeljna načela delovanja Ekološko razvojnega sklada Republike Slovenije.

Mnenje s pridržkom ne vključuje presojo rabe javnih sredstev za kreditiranje naložb na področju varstva okolja v smislu določil 88. člena Zakona o varstvu okolja.

V smislu četrtega odstavka 25. člena Zakona o Računskem sodišču to mnenje vključuje tudi predlog priporočil revidirani osebi.

V zvezi s predloženim revizijskim poročilom Ekološko-razvojnega sklada, dopolnilnim protokolom (dopolnilni protokol je, v smislu tretjega odstavka 25. člena Poslovnika, šteti za sestavni del protokola o opravljenem nadzoru revidiranja računovodskih izkazov Sklada za leto

1994) in citiranimi členu Zakona o varstvu okolja in dejstvu, da je leto 1994 prvo letno poslovanje Sklada je, po našem mnenju, izpostaviti naslednja vprašanja:

A. DELOVANJE EKOLOŠKO-RAZVOJNEGA SKLADA V LETU 1994

Po določitih prvega odstavka 108. člena Zakona o varstvu okolja (Ur. l. RS, št. 32/93) se Ekološko-razvoj sklad organizira s 1. 7. 1993 oz. z dnem, ko Republika Slovenija vplača sredstva ustanovitvenega kapitala, predvidenih z republiškim proračunom.

Po določitih 2. člena Statuta Ekološko-razvojnega sklada Republike Slovenije, d.d., k Statutu je izdala Vlada Republike Slovenije na svoji 96. seji dne 28. 07. 1994 soglasje, je kot pričetek poslovanja Sklada določen 20. 01. 1994.

Dejansko se je Sklad formalno-pravno usposobil za izvajanje z zakonom mu naloženih nalog z odprtjem stalnega računa za poslovanje, sprejetjem Statuta Sklada, odredbo Ministrstva za okolje in prostor z dne 5. 8. 1994 izdano na podlagi 108. člena Zakona o varstvu okolja in zaposlitvijo direktorja Sklada 1. 8. 1995.

Vse naloge Sklada in obveznosti finančne narave do konstituiranja in pričetka poslovanja Sklada t.j. 1. 8. 1994 so izkazani med odhodki Ministrstva za okolje in prostor in ne v bilanci uspeha Sklada za leto 1994.

Računsko sodišče ugotavlja, da se računovodski izkazi Sklada za leto 1994 ne nanašajo na celotno poslovno leto, temveč le za obdobje od 1. 8. do 31. 12. 1994.

Sklad je javnopravna oseba s pravicami obveznostmi in odgovornostmi, določenimi z zakonom in Statutom.

Po določitih 10. člena Statuta je osnovna dejavnost Sklada kreditiranje naložb iz 88. člena Zakona o varstvu okolja iz lastnega kapitala z obrestno mero, ki zagotavlja ohranjanje realne vrednosti kapitala in kritje stroškov poslovanja Sklada, pri čemer Sklad ne ustvarja dobička.

Sklad je oblikoval osnovni kapital iz naslova prenesenih terjatev iz neodplačanih posojil odobrenih iz proračunskih sredstev pri Ministrstvu za okolje in prostor na dan 31. 12. 1994 in ne kot to določa 4. točka 108. člena Zakona o varstvu okolja z dnem ustanovitve Sklada.

Sklad je v računovodskem izkazu bilance uspeha nepravilno in nezakonito izkazal izredne prihodke z znesku 31.887 tisoč SIT, le ti zneski bi morali biti izkazani po nakazilih kot osnovni kapital Sklada v smislu 108. člena Zakona in 12. člena Statuta Sklada in od dne nakazila bi se zneski pripisani kapitalu morali revalorizirati.

Sklad v letu 1994 ni odobral sredstev za kreditiranje naložb, v smislu 88. člena Zakona, saj ni imel sprejetih meril, ki bi omogočila izvajanje njegove dejavnosti. Sklad se je v letu 1994 srečeval z organizacijskimi problemi, zagotavljal sredstva in prostore za dolgoročno delovanje, prevzemal odprte terjatve do posojil danih za namene varstva v okviru proračunskih sredstev ministrstva, v smislu 4. točke 108. člena zakona in pričel z zaposlovanjem delavcev za prevzete naloge Sklada.

A. BILANCA STANJA

1. Vpisani kapital

Glede na način oblikovanja osnovnega kapitala družbe (iz republiškega proračuna, kot sredstva in obveznosti sklada za sofinanciranje ekoloških programov ter prenesene terjatve odobrenih posojil) sodimo, da izkazan kapital Sklada v računovodskem izkazu stanja, na dan 31. 12. 1994, ni popoln.

Zakonska podlaga za oblikovanje ustanovitvenega kapitala Sklada na dan 31. 12. 1994 je 4. točka 84. člena, 2. točka 87. člena in 4. točka 108. člena Zakona o varstvu okolja.

V okviru pravilnosti oblikovanja ustanovitvenega kapitala Sklada je Računsko sodišče ugotavljalo način oblikovanja le-tega glede na določila 4. točke 108. člena Zakona o varstvu okolja, kateri določa, da se na "Sklad prenesejo tudi odprte terjatve do posojil, danih za namene varstva okolja v okviru proračunskih sredstev ministrstva, po stanju na dan ustanovitve Sklada".

Po odredbi Ministrstva za okolje in prostor št. 401-00-17/94 z dne 5. 8. 1994 se na Sklad prenesejo vse odprte terjatve do posojil danih za namene varstva okolja v okviru Ministrstva za okolje in prostor.

Sklad v računovodskih izkazih za leto 1994 izkazuje iz naslova prenesenih terjatev po odobrenih 189 posojilnih pogodbah skupaj z odplačili glavnice v letu 1994 znesek 2.281.118.414 SIT.

Upravni odbor Sklada je pri obravnavi računovodskih izkazov Sklada za leto 1994 znesku potrebnih rezervacij za zavarovanje pred potencialnimi izgubami po reviziji osnovnega kapitala v znesku 299.037 tisoč SIT v dobro dolgoročnih rezervacij vključil rizike iz naslova slabega zavarovanja kreditov in neravnovesja med rastjo tečaja in rasti drobnoprodajnih cen, s katero se revalorizira ugotovljen kapital Sklada.

Sklad je stanje neodplačanih posojil od odobrenih posojilnih pogodb prenesel v ustanovni kapital na dan 31. 12. 1994 in ne kot to določa 4. točka 108. člena Zakona, po stanju na dan ustanovitve. Sklad je izpolnjeval vse formalno-pravne pogoje za delovanje z 1. 08. 1994, zato bi v smislu zakonskih določil moral prenesti v ustanovni kapital stanje terjatev po tem datumu in ne po stanju 31.12.1994.

Odobrena posojila, katerih stanje neodplačanih glavnice posojil odobrenih iz proračunskih sredstev s strani Ministrstva za okolje in prostor, so nominirana v DEM. Rast tečaja prenesenih terjatev je v letu 1994 (trend se nadaljuje tudi v letu 1995) zaostajal (rast 6,9%) za stopnjo drobno prodajnih cen (rast 18,3 %), s katero Sklad revalorizira svoj kapital.

Sklad je revalorizacijski izid v l. 1994 ugotavljal iz naslova nakazil osnovne vloge, prenakazil iz Ministrstva za okolje in prostor in sredstev uzurpacije.

Skupni znesek oblikovanih dolgoročnih rezervacij pred možnimi izgubami iz naslova kapitala Sklada v računovodskih izkazih Sklada za l. 1994 je oblikovan v znesku 478.959.949,50 SIT.

Razkorak med rastjo tečaja DEM (v prenesenih posojilih in rastjo drobno prodajnih cen, s katerim se revalorizira kapital pri ohranjanju realne vrednosti kapitala (1. alineja 2. odstavek 86. člena Zakona) zahteva zagotavljanje proračunskih sredstev za ugotovljene razlike iz tega naslova, ali pa znižanje obsega kapitala, iz katerega bo Sklad odobral sredstva za kreditiranje naložb iz 88. člena zakona iz lastnega kapitala.

2. Terjatve iz naslova prenesenih posojil

Prenos odprtih terjatev do posojil danih za namene varstva okolja v okviru proračunskih sredstev ministrstva po 4. odst. 108. člena Zakona o varstvu okolja iz Ministrstva za okolje in prostor na Sklad se je z manjšo intenziteto nadaljeval tudi v letu 1995.

Odrpte terjatve do takšnih posojil, ki tvorijo ustanovni kapital Sklad niso bile predmet inventure.

Sklad mora stanja prenesenih terjatev iz naslova odobrenih in prenesenih posojil uskladiti in konfirmirati s stanjem obveznosti kreditojemalcev, le tako bo realno izkazan znesek neodplačanih terjatev, katerih poplačilo oz. vnovčevanje bo omogočilo Skladu odobravanje posojil za ekološke programe iz lastnega kapitala.

Predlagamo, da se v letu 1995 pridobijo in uskladijo vsa stanja terjatev iz naslova neodplačanih posojil kreditojemalcev odobrenih v Ministrstvu za okolje, katera oblikujejo osnovni kapital Ekološko razvojnega sklada.

Potrebno je opredeliti način in pogoje ohranjanja realne vrednosti trajnega kapitala in izkazovanje jamstvenega kapitala, njegov mnogokratnik, ki ga ne sme preseči celotna aktiva in primere jamstva Republike, kot to določa prva in druga alineja 86. člena Zakona o varstvu okolja.

B. BILANCA USPEHA

Računsko sodišče je v okviru računovodskega izkaza bilance uspeha ugotavljalo predvsem pravilnost in zakonitost ter resničnost bilančne pozicije izrednih prihodkov Sklada za leto 1994, utemeljenost odhodkov Sklada iz naslova vlaganj v opredmetena osnovna sredstva in plačevanja dobaviteljem opreme, izkazovanju stroškov delovanja upravnega odbora v letu 1994, znesku najemnin, nabavi avtomobilov in obravnavi letnega poročila Sklada za leto 1994 s strani upravnega odbora.

1. Izredni prihodki Sklada za leto 1994

V predloženem računovodskem izkazu Sklad izkazuje nakazilo iz Ministrstva za okolje in prostor za obresti v višini 20.296 tisoč SIT in nakazilo iz istega Ministrstva v višini 11.591 tisoč SIT, skupaj 31.887 tisoč SIT. Omenjena nakazila nimajo značaja izrednih prihodkov, ker imajo v smislu 108. člena Zakona in 12. člena Statuta Sklada značaj osnovnega kapitala Sklada.

2. Vlaganja v opredmetena osnovna sredstva

Revalorizirani znesek nabavne vrednosti osnovnih sredstev, katere je Sklad nabavil v letu 1994, po stanju 31. 12. 1994, znaša 21.777.382 SIT, popravek vrednosti opreme je 403.545 SIT.

Računsko sodišče ugotavlja, da Sklad za leto 1994 ni imel plana naložbene politike v opredmetena osnovna sredstva. Upravni odbor je na svoji 4. seji pooblastil direktorja Sklada za nabavo opreme, vendar brez vrednostnih opredelitev. Na 8. seji upravnega odbora je potrjeno poročilo o nabavi opreme z dodatnim pooblastilom za naknaden dopolnilni nakup računalniške opreme.

V zvezi z nabavo dveh avtomobilov Računsko sodišče ugotavlja, da je pri Skladu podlaga za nakup sklep z 8. seje upravnega odbora, ki izhaja iz analogije sklepa Vlade o zagotavljanju in uporabi avtomobilov v državnih organih in Skladih, ki jih je ustanovila Republika Slovenija z dne 10. 11. 1994.

Sklepa o izbiri ni, pogodbe o nakupu ni, plačilo je izvršeno 28.12.1994, dokumentacije o prevzemu ni. Pri nabavi avtomobilov ni izveden javni razpis.

V pretežni meri je Sklad obveznosti iz naslova nabav opredmetenih osnovnih sredstev do dobavitelje finančno poravnal s predplačili.

3. Stroški upravnega odbora

Stroški upravnega odbora so statutarno opredeljeni v 26. členu Statuta Sklada in potrjeni s sklepi 8. seje upravnega odbora. Računsko sodišče ugotavlja, da je upravni odbor za obdobje leta 1994 imel 9. sej (obravnavajo poročila o poslovanju Sklada za leto 1994 27. 2. 1995) od tega so bile tri (3) korespondenčne seje.

Ni določenih kriterijev uspešnosti delovanja upravnega odbora.

Na podlagi sklenjene pogodbe je za leto 1994 (12 mesecev) obračunano in izplačano iz naslova delovanja upravnega odbora v letu 1994 predsedniku g. Mihi Jazbinšku bruto 3.055.942,40 SIT (neto na žiro računu 1.821.812,40 SIT, članom upravnega odbora pa znesek pavšala, v letnem merilu bruto znesek 430.394 SIT).

Pri izračunu višine nagrade predsedniku upravnega odbora za leto 1994 je Ekološko-razvojni sklad Republike Slovenije izhajal iz določil sklepa Vlade, ki se nanaša na izplačevanje plač direktorja agencij in skladov, da višina tovrstnih izplačil ni večja od 90 % plače ministra. Ekološko-razvojni sklad je pri izračunu nagrade upošteval sklep Vlade v največjem možnem obsegu. Članom upravnega odbora so zneski pavšala izplačani brez pogodbe o delu, ob plačilu zakonskih obveznosti izplačevalca osebnih prejemkov.

4. Najem poslovnih prostorov

Do 11. 8. 1994 je pogodbo o najemu poslovnih prostorov Sklada na lokaciji Trg republike 3 sklenilo Ministrstvo za okolje in prostor. Dne 11. 8. 1994 je pogodbo o najemu, za dobo enega leta, sklenil Sklad ob plačilu avansa za tri meseca v znesku 1.772.539,50 SIT, ostalo po računih. Podpis pogodbe je verificiran na 3 in 4. seji upravnega odbora.

Najemnik je od pridobljenih ponudb sprejel cenovno najdražjo ponudbo 33 DEM/m² (lokacija Stegne 20 DEM/m² in lokacija Pražakova 25 DEM/m²).

5. Obravnava letnega poročila Sklada za leto 1994

Na svoji 9. seji 27. 2. 1995 je upravni odbor Sklada obravnaval prvo kapitalizacijo Sklada in ugotovil, da znaša obseg kapitala sklada na dan 31. 12. 1994 2.478.959.949,54 SIT, znesek 478.959.949,54 SIT je razporedil na dolgoročne rezervacije iz naslova bodočih rizikov iz poslovanja Sklada iz prenešenih terjatev iz naslova neodplačanih glavnih odobrenih posojil pri Ministrstvu za okolje in prostor.

Ugotovljeni dobiček po bilanci uspeha za leto 1994 je izkazan kot nerazporejen dobiček, do dokončne razdelitve dobička Sklada za leto 1994.

Računsko sodišče predlaga, da Ekološko-razvojni sklad Republike Slovenije d.d. upošteva elemente obrazložitve mnenja s pridržkom o računovodskih izkazih za leto 1994 pri izdelavi računovodskih izkazih za leto 1995.

V smislu prvega odstavka 24. člena Zakona o Računskem sodišču (Ur. l. RS, št. 48/94) in četrtega odstavka 23. člena Poslovnika Računskega sodišča Republike Slovenije (Ur. l. RS, št. 20/95) se lahko pravna oseba opredeli do ugotovitev podanih v predhodnem poročilu in izrazi svoje pripombe, če se z ugotovitvami ne strinja.

Pripombe lahko poda v petnajstih dneh od dneva prejema dopolnjenega predhodnega poročila.

S spoštovanjem!

Martin JAKŠE, dipl.oec.
član Računskega sodišča

V VEDNOST:

- Ministrstvo za okolje in prostor
dr. Gantar Pavle, minister